

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

Dictamina Regia

Sen

Politica.

DECAS I.

I.

ONUS honoratum est Regia dignitas: æquè onerat ac ornat. Solium non est sedes quietis, sed stadium laboris. Princeps licet unus sit, negotiari tamen debet salutem plurimorum. Sunt munia maxi-
mi laboris, quæ Reges sedendo exercent. Prudentissimè Philippus II. munus Regi-
um idem esse dixit, ac opus textoris. Hic sedet quidem, sed toto corpore laborat,
manibus, pedibus, ore. Nulla est poten-
tia Animæ, quam non oporteat occupari
in Rege.

2. Ut bene imperes aliis, fac ut Ratio
imperet tibi: tum solum Princeps, si ha-
beas affectus, non habearis. Ignominio-
sum foret, praesse populo, subesse appeti-
tui. Si passio mundum gubernet, omnia
confusio involvet. Quale monstrum cor-

A2

pus

pus absque capite! Tale & Regnum est, ubi ratio non præest, aut æquitas.

3. Prudentia fulcrum est salutis publicæ Melius illam tuetur sagacitas, quam potestas, industria quam vires. Prudentia præsupponit cognitionem substantiæ; hinc tota est, uti accidentia eventura prævideat.

4. Munus suum non bene Princeps alteri crediderit. Reperiet facile prudenterores, qui judicent; sed non electos à DEO, ut imperent. Peculiari providentiâ Deus Regibus assistit, uti instrumento operis eximii. Non æquè aliis favores suos impendit, non Archangelum, aut plures Angelos in custodiam mittit. Illis hoc peculiare est, ut dum nequeunt Imperium curam committere aliis, per hos cœlestes Spiritus adjuventur.

5. Non consideret Princeps Status suos uti hæreditatem à Majoribus acceptam neque ut donum fortunæ, aut munus aliorum, sed ut officium à DEO commissum, uti negotium à Cœlo imperatum Reges Persarum non quiescebant ad placitum; quotidie Servus dispellebat som-

nun

num dicens: Surgito Rex, sumito curas
à DEO tibi commissas. Hoc Excitatoris
munus apud Principes Christianos Con-
scientia subeat, excitetque in labores pu-
blici boni. Imperare non est sors, aut fe-
licitas, sed officium Regis.

6. Regnare res est plena periculi. Subje-
ctos occupat labor, refrangent leges, ad-
monent Amici. Rex (ait Socrates) his
omnibus caret. Non illos necessitas cogit,
potestas à legibus eximit, Majestas moni-
tores excludit, Sola virtus supplere potest
hæc omnia.

7. Media inter timorem DEI, & amo-
rem subditorum tutissima degit Princi-
pum Majestas, & Corona. DEUM si tineat,
ametque subditos, ambitur ab utris-
que. Donet DEO cor suum, dabitque illi
DEUS & suum, & subditorum. Sic cunctis
amabilis, & nemo erit ipsi metuendus.

8. Nullo DEUS magis eget ac Principe,
neque ullus magis DEO ac Princeps. Prima
illius cura sit servire DEO, & ut sui serviant
DEO. Non bene imperabit homini, si ma-
le obsequatur DEO. Non poterit bonus
Rex esse populi, qui fuerit malus subditus.

Cœli. Curet Rex Divina, & DEUS pro-
debit humanis.

9. Fides, & Religio basis est Regno-
rum. Crescente illâ crescent & ista, defi-
ciente deficiunt. Fidei debet Princeps o-
bedientiam subditorum: uti Fides debet
Principi sustentaculum Mysteriorum.
Non habet Fides subiectum illustrius,
quàm Regiam Majestatem; neque Rex
monumentum robustius, ac Fidei verita-
tem. Ubi hæc viget, sacra floret Politia:
ubi exulat, omnis ratio Statûs evertitur.
Non enim rerum ordo immutatur, si Re-
ligio statuatur ut medium, Imperium ut
finis, quin potius vires Imperii medium
sunt Religioni firmandæ.

10. Dilatare Fidem inter infideles, in-
gens accessio est Regiæ dignitatis. Plus
eâ fæneratur, quàm armis. His flectuntur
rebelles, illâ obtinetur vastissimum Re-
gnum intellectus, subditûrq; voluntas se-
dedentium. Hac ratione subiectio victis
accepta redditur, ipsa servitus transit in
materiam amoris: dum scilicet se obstrin-
gi sentiunt Providentiæ Divinæ, medi-
antibus armis transferentis illos à tene-
bris errorum ad Fidei claritatem.